Informatieboekje

EXAMEN VMBO – LEERJAAR 3 2026 - 2027

Buitenhout College

INHOUD

1. Data van de schoolexamenweken en herkansingen 4
2. Wat moet ik doen als 5
3. Wat als ik dyslexie, dyscalculie of een minder gehoor of zicht heb 8
4. Hoe verloopt het schriftelijke schoolexamen 9
5. Zo maak je een toets 10
6. Praktische opdrachten, handelingsdelen en mondeling 11
7. Herkansen 12
8. Hulpmiddelen 13
9. Centraal examen 15
10. Beroepsgerichte programma BBL en KBL 16
11. Beroepsgerichte programma Mavo 18

PEOPLE

PLANET

PROFIT

Beste examenkandidaat,

Je zit in de bovenbouw en doet een opleiding in de basisberoepsgerichte leerweg (BBL), kaderberoepsgerichte leerweg (KBL), of de beroepsgerichte mavo. dit schooljaar is het voor-examenjaar, volgend jaar zit je in het examenjaar.

In de bovenbouw begin je met het opbouwen van je examendossier en ben je al bezig met je eindexamen. Je eindexamen bestaat uit het schoolexamen en het centraal examen.

De officiële toetsen van het schoolexamen staan in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Je maakt deze toetsen in een deel van leerjaar 3 en in leerjaar 4. De eindcijfers van jouw schoolexamen bepalen 50% of je bent geslaagd. Je schoolexamen is dus net zo belangrijk als je centraal examen. De andere 50% wordt bepaald door je centraal examen aan het eind van leerjaar 4. Jou schoolexamencijfers en jouw centraal examencijfers samen bepalen of je bent geslaagd.

Verder is er een Programma van Toetsing en Doorstroming (PTD). De toetsen in het PTD bepalen mede of je overgaat naar leerjaar 4.

In dit boekje lees je de belangrijkste informatie over je (school)examen voor het schooljaar 2026-2027. Uitgebreidere informatie hierover staat in het examenregelement dat altijd leidend is.

Het examenreglement en PTA kun je vanaf 1 oktober vinden in de vaksite van het examensecretariaat in SOM ELO en op de website van het Buitenhout College

We wensen je
EEN GOED EXAMENJAAR TOE!

DATA VAN DE SCHOOLEXAMENWEKEN *en herkansingen*

Je hebt dit schooljaar drie toetsweken:

toetsweek 1 in november, toetsweek 2 in maart en SE1-week in mei/juni

Herkansingen
In leerjaar 3 heb je recht op in totaal drie herkansingen. Er zijn twee herkansingsmomenten:

- Eén moment aan het einde van periode 2 voor één herkansing uit periode 1 of 2;
- Eén moment aan het einde van periode 3 voor twee herkansingen uit het gehele schooljaar.

Periode	Leerjaar 3	Herkansing
Toetsweek 1	BBL/KBL: 19, 20 en 23 november 2026 Mavo: 19 t/m 24 november 2026	1 herkansing uit periode 1 of 2 op 31 maart 2027
Toetsweek 2	BBL/KBL: 8 en 10 maart 2027 Mavo: 5, 8 en 10 maart 2027	29 en 30 juni 2027 Deadline opgeven: 16 juni 2027 Twee herkansingen uit periode 1,2 of 3
SE1	BBL/KBL: 31 mei t/m 2 juni 2027 Mavo: 31 mei t/m 4 juni 2027	29 en 30 juni 2027 Deadline opgeven: 16 juni 2027 Twee herkansingen uit periode 1,2 of 3

De herkansing is in de middag. In de ochtend van de herkansing heb je les volgens het rooster.

Na de deadline voor de inschrijving kun je je niet meer aanmelden voor een herkansing.

Het exacte schema van de herkansingen wordt altijd in SOM ELO gepubliceerd.

WAT MOET IK DOEN ALS...

...IK ZIEK BEN *bij een toets?*

Wanneer je 's ochtends ziek wakker wordt en je kunt de toets niet maken, laat dan één van je ouders je ziekmelden. Dit moet zowel telefonisch bij de absentenadministratie als via de mail – met vermelding van de reden – bij het examensecretariaat via bhc-examensecretariaat@bhc.asg.nl

In ieder geval moet de school vóór afname van de toets zijn gebeld.

Wanneer je vóór de afname van een toets ziek naar huis wilt gaan, meld je je af bij de absentenadministratie of receptie. Je hebt toestemming om naar huis te gaan, nadat er contact is geweest met je ouders.

Zowel toetsen die je tijdens de les als in de toetsweek mist moet je inhalen. Dit doe je, na afspraak met je docent, tijdens het eerstvolgende centraal inhaalmoment op dinsdagmiddag. De docent legt daar je toets klaar.

Kom je daar niet naar toe dan kan dit gevolgen hebben. Met een onvolledige lijst kun je niet over naar het volgende jaar.

...IK TE LAAT BEN *bij een toets?*

In ieder geval meld je je altijd bij de receptie in de hal. Daarna ga je naar het lokaal en ga je rustig naar binnen. Er gaat een te laat melding naar je ouders.

Wanneer je tot een half uur na de start van de toets te laat komt, kun je de toets nog maken. Je krijgt er dan geen extra tijd bij. Dus als je 20 minuten te laat komt, ben je 20 minuten van je toetstijd kwijt en moet je de toets maken in een kortere tijd. Je gaat onder begeleiding het lokaal of de toetsruimte binnen.

Wanneer je een half uur of later na de start van de toets te laat komt, kun je de toets niet meer maken. De examensecretaris zal jouw reden voor te laat komen beoordelen en verder beslissen

Blijkt dat er geen geldige reden is voor te laat komen dan wordt dit gezien als een onregelmatigheid en krijg je, als maatregel vastgesteld door de directeur, het cijfer 1.0 voor de toets. Je kunt dan een herkansing gebruiken om het cijfer te verbeteren. Je hebt dan geen recht meer op een herkansing voor een toets voor een ander vak tijdens deze periode.

...IK NADEEL HEBT VAN IETS DAT
dat tijdens de toets is voorgevallen?

Het kan zijn dat je tijdens een luistertoets een koptelefoon hebt die niet goed werkt, een computer die uitvalt of dat er een onduidelijke vraag in de toets staat. Als je tijdens een toets nadeel hebt van niet goed werkende apparatuur meld je dit meteen bij de docent of de surveillant. Zo kunnen ze proberen dit direct op te lossen. Je kunt ook na de toets vinden dat je nadeel hebt gehad.

Hiervoor moet je altijd een bericht sturen aan het examensecretariaat via: bhc-examensecretariaat@bhc.asg.nl Hierin vertel je wat er is gebeurd. Doe dit snel na de toets. Het examensecretariaat zal een gesprek met je hebben over je klacht.

Let op: Als je een klacht indient, nadat je cijfer voor de toets bekend is, zal deze niet meer in behandeling worden genomen door het examensecretariaat.

...IK ZIE DAT EEN CIJFER
niet klopt?

Je hebt altijd recht op inzage in jouw gemaakte werk. Je kunt dan zien hoe jouw werk is beoordeeld en welke punten je voor ieder onderdeel hebt gekregen. Wanneer er een fout zit in de puntentelling, bespreek je dit met je docent. Het kan zijn dat de docent een vergissing heeft gemaakt in het optellen.

Tel dus altijd de score na, wanneer je de toets inziet!

Ook krijg je na elke periode een overzicht van je behaalde cijfers. Wanneer in dit overzicht een cijfer niet klopt, meld je dat direct bij de betreffende vakdocent. De docent kijkt dit voor je na en zal het cijfer wijzigen wanneer er een fout is gemaakt bij het invoeren van het cijfer.

...IK HET NIET EENS BEN
met de beoordeling van een docent?

Als eerste maak je jouw bezwaar bekend bij de docent zelf. De docent krijgt dan de gelegenheid om uit te leggen waarom jouw werk op deze wijze is beoordeeld. Jij kunt de docent vertellen waarom jij vindt dat het anders had moeten worden beoordeeld.

Wanneer het gesprek met de docent geen oplossing biedt en jij vindt dat je ten onrechte bent benadeeld, dan kun je binnen drie werkdagen schriftelijk een bezwaar bij de examensecretaris indienen. Ben je nog geen 18 jaar, laat dan één van je ouders deze klacht ondertekenen.

Na het schriftelijk bezwaar word je uitgenodigd voor een gesprek met de examensecretaris. De examensecretaris spreekt ook met je docent. Hierna doet de directeur een bindende uitspraak. Ben je nog geen 18 jaar, neem dan één van je ouders mee naar dit gesprek.

WAT ALS IK...
...DYSLEXIE, DYSCALCULIE
of een minder gehoor of zicht heb?

Dyslexie, dyscalculie of minder gehoor of zicht en examen doen

Wanneer je dyslexie, dyscalculie of een minder gehoor hebt en in het voor-examenjaar komt, dan zijn er diverse faciliteiten die de school aanbiedt.

Voorwaarde is dat er een deskundigenverklaring aanwezig is in het dossier van de leerling. In deze verklaring wordt geadviseerd bij welke faciliteiten de leerling baat heeft. De leerling kan ervoor kiezen om gebruik te maken van deze faciliteiten.

• DYSLEXIE
- verlengde tijd bij schoolexamens en het centraal examen
- schrijven op de computer / laptop met spellingscontrole aan
- verklanking van teksten met het programma Readspeaker

• DYSCALCULIE
- verlengde tijd bij toetsen waarin rekenen en rekenvaardigheden worden getoetst
- gebruik maken een beperkte rekenkaart (goedgekeurd door CvTE)

• MINDER GEHOOR
- kijk- en luistertoetsen worden op een laptop gemaakt met een eigen koptelefoon

• MINDER ZICHT
- in overleg wordt bepaald welke aanpassingen nodig zijn

Tijdverlenging bij toetsen

Per 50 minuten krijg je 10 minuten extra tijd om je toets te maken.

HOE VERLOOPT HET SCHOOLEXAMEN

De schoolexamenweken

Je maakt tijdens de lessen toetsen die onderdeel kunnen zijn van je schoolexamen. Dit zijn PTA-toetsen. Daarnaast heb je drie keer een toetsweek of schoolexamenweek (SE-week). Deze week duurt 3 tot 5 dagen. Tijdens de week maak je toetsen voor zowel de overgang van leerjaar 3 naar 4 als voor je schoolexamen van (bijna) al je vakken. Je hebt op de dagen van de toets- of schoolexamenweek geen andere lessen. De toetsen vinden plaats in verschillende lokalen op een lesvleugel. Op die manier is het rustig op de gangen. Soms heb je een digitaal schoolexamen, deze vinden meestal in de mediatheek plaats.

Je zorgt dat je tien minuten voor het begin van de toets bij het lokaal staat. Je hebt alleen die spullen bij je die zijn toegestaan bij de toets. Je telefoon ligt altijd al in je kluisje. Zaken als je smartwatch of ander device dat in contact kan staan met de buitenwereld liggen ook in je kluisje. Er komen surveillanten. Je volgt altijd de instructie van de surveillant op.

Voordat de toets begint, zal de surveillant om stilte vragen en aangeven welke toets er op dat moment afgenomen gaat worden. Je krijgt te horen hoeveel tijd je voor de toets hebt en welke hulpmiddelen zijn toegestaan. De surveillant deelt de toetsen uit en vanaf het moment dat het eerste exemplaar is uitgedeeld, begint het examen. Ben jij de laatste in de rij en krijg je je de toets 1 minuut later, dan krijg je geen extra tijd. Van school krijg je toetspapier om de vragen op te beantwoorden.

Surveillanten zijn er om te controleren of niemand spiekt of een hulpmiddel gebruikt dat niet is toegestaan, en om je te helpen als je een vraag hebt, zoals extra papier. Ze mogen geen vragen over de toets zelf beantwoorden.

Voordat je aan de toets begint, is het goed om op de voorkant te kijken of je de juiste toets hebt gekregen. Ook kun je op de voorkant lezen hoeveel tijd je voor het examen hebt, hoeveel punten je in totaal kunt verdienen en lees je ook of je een bijlage bij de vragen krijgt. In een bijlage staan bijvoorbeeld teksten, afbeeldingen of foto's die als bron dienen bij een vraag. Ook kun je een uitwerkbijlage (vaak bij wiskunde of nask 1) bij de vragen krijgen.

Enkele regels tijdens een toets

1. Je legt alleen de spullen die je nodig hebt voor de toets op je tafel. Als je die hebt hoort daar ook een tijdverlengingskaart bij.
2. Pennen dienen zwart of blauw schrijvend te zijn. Je schrijft de hele toets met dezelfde kleur pen. Het is niet toegestaan toetswerk te maken met potlood, met uitzondering van het maken van tekeningen of grafieken. Het is ook niet toegestaan gebruik te maken van typ-ex en soortgelijke correctieproducten. Het is verder niet toegestaan gebruik te maken van een camerapen of andere apparatuur waarmee je opnamen kunt maken.
3. Je tas staat voor in de klas op de grond, je jas hangt aan de kapstok. Je mobiele telefoon, smartwatch of andere zend- en ontvangstapparatuur liggen in je kluisje.
4. Het is niet toegestaan om te praten of te overleggen tijdens de toets. Heb je een vraag, steek je hand op!
5. Na het begin van een toets in een toetsweek, mag je de toetsruimte het eerste halfuur niet verlaten, ook al ben je eerder klaar. Je blijft rustig en stil zitten. De surveillant bepaalt wanneer je het lokaal mag verlaten.

Als je je niet aan deze afspraken en regels houdt kan de directeur je een officiële waarschuwing geven. Hiervan worden je mentor en je ouders door een brief op de hoogte gebracht. Bij herhaling kan de directeur een maatregel opleggen.

ZO MAAK JE EEN TOETS

Tips bij het maken van een toets

1. Neem eerst de gehele toets door. Je weet dan wat je kunt verwachten en je kunt een inschatting maken hoelang je erover gaat doen.

2. Je kunt al per vraag steekwoorden opschrijven en deze later gebruiken om de vragen te beantwoorden.

3. Geef vraag voor vraag antwoord. Lees de vraag goed en houd je aan de instructies. Dus als er staat: geeft twee voorbeelden, geef er dan twee en niet meer. Zonde van je tijd om meer voorbeelden op te schrijven, die geen punten opleveren.

4. Lees alleen wat je echt nodig hebt. Probeer bij elke vraag zo snel mogelijk erachter te komen wat je moet doen. Bekijk daarna pas de informatie, teksten en afbeeldingen die je ook echt nodig hebt. Als je eerst alle informatie gaat doorlezen, kost dat te veel tijd.

5. Geef de berekening of verklaring. Als om een berekening of verklaring wordt gevraagd, geef die dan ook. Je krijgt niet alleen de punten voor het goede antwoord. Een berekening of verklaring zegt iets over jouw denkwijze en ook dat kan een punt opleveren, ook al is het antwoord niet goed.

6. Als je een antwoord niet weet, sla je de vraag over en ga verder met de volgende vraag. Zet er wel een kruisje voor. Wanneer je alle vragen van de toets hebt beantwoord en je hebt tijd over, loop je alle vragen nog even na en kom je ook langs de vraag, die je nog niet kon beantwoorden. Je kunt hem dan alsnog proberen te maken.

7. Bedenk bij een meerkeuzevraag eerst zelf het antwoord en bekijk dan of jouw antwoord overeenkomt met één van de keuzemogelijkheden.

8. Ben je klaar en heb je tijd over, neem dan alle antwoorden door die je hebt gegeven. Heb je voldaan aan de eisen die aan het antwoord werden gesteld? Heb je alle meerkeuzevragen beantwoord? Zo niet, gok dan een antwoord, welke voor jou het meest logisch lijkt.

9. Dreig je in tijdnood te komen, maak dan eerst de opgaven die veel punten opleveren. Houd wel je verstand erbij: twee korte vragen met elk 2 punten kunnen minder tijd vragen dan één lange vraag met 4 punten.

PRAKTISCHE OPDRACHTEN, HANDELINGSDELEN *en mondeling*

Naast schriftelijke toetsen zijn er ook andersoortige examens: de praktische opdrachten en mondelinge toetsen. Deze toetsen zijn net zo officieel als de schriftelijke toetsen.

Voor praktische opdrachten en mondelinge toetsen, ook presentaties, worden afspraken met de docent gemaakt. Deze afspraken zijn een officieel examenmoment en daarvoor gelden dezelfde regels wanneer je ziek bent of wanneer je te laat komt.

Mondeling schoolexamen

Wanneer je een mondelinge toets van een half uur hebt en je komt 20 minuten te laat, kun je er natuurlijk niet op rekenen dat je het mondeling alsnog kunt doen in 10 minuten. In dat geval wordt er een nieuwe afspraak gemaakt.

Het kan ook voorkomen dat de docent via de examensecretaris vraagt om de directeur te laten beslissen over de gevolgen van het missen van een mondeling. Het kan zijn dat de directeur het cijfer 1.0 geeft en dat je een herkansing moet inzetten om het cijfer te verbeteren.

Praktische opdrachten

Voor praktische opdrachten geldt een uiterste inleverdatum. Op deze datum moet het werkstuk in bezit zijn van de docent. Ben je ziek of afwezig op dit moment, dan zul je je ouders of iemand anders moeten vragen het werkstuk naar school te brengen. Ook kun je ervoor kiezen het digitaal aan je docent te sturen via SOM ELO.

Ook kun je bij een afgesproken datum voor het geven van een presentatie niet op het laatste moment zeggen dat je het niet hebt kunnen voorbereiden of dat je computer is vastgelopen. Je zult dan iets anders moeten bedenken. Kortom, plan B uit de kast halen. Wees dus goed voorbereid en wacht hierbij niet tot het laatste moment!

Lever je een praktische opdracht, project of handelingsdeel niet op tijd in, zonder geldige reden, dan moet je deze binnen twee weken inhalen of inleveren bij de vakdocent. Heb je de opdracht na deze twee weken nog niet ingeleverd dan beslist de directeur wat er gaat gebeuren.

HERKANSEN

In iedere periode heb je recht op één herkansing

In iedere periode heb je recht op één herkansing wanneer je alle schoolexamens van alle vakken uit die periode hebt gemaakt. Je hebt dus geen asterisken (*) op je cijferlijst.

In leerjaar 3 heb je recht op in totaal drie herkansingen.

Er zijn er twee herkansingsmomenten:

- Eén moment aan het einde van periode 2 voor één herkansing uit peridode 1 of 2;
- Eén moment aan het einde van periode 3 voor één herkansing uit het gehele schooljaar

Zorg dat je je goed voorbereid om de toets nog een keer te maken. Het hoogste cijfer telt! Bespreek wat je wilt herkansen met je mentor en vraag om advies bij de docenten. Op die manier kom je tot een goede keuze.

Het opgeven van de herkansing is je eigen verantwoordelijkheid maar je doet dit samen met je mentor. Je krijgt per periode een bericht via SOM ELO om de herkansing zelf (mavo) of via je mentor (bbl en kbl) op te geven. Zorg dat je de herkansing opgeeft voordat de deadline is verstreken.

Ben je te laat voor de inschrijving voor een herkansing? Dan kun je niet meer deelnemen aan de herkansing.

Vind je dat je een reden hebt om alsnog deel te nemen aan de herkansing? Dien dan uiterlijk vier schooldagen voor aanvang van de herkansing een verzoek in bij de examensecretaris.
Wacht dus niet te lang.

Je mailt je verzoek naar: bhc-examensecretariaat@bhc.asg.nl

Je kunt alleen toetsen herkansen die als herkenbaar staan aangegeven. Niet alles is herkansbaar!
De afmeldingsprocedure voor een herkansing is dezelfde procedure als bij de reguliere toets.

HULPMIDDELEN

Sommige hulpmiddelen moet je altijd bij je hebben

Sommige hulpmiddelen moet je altijd bij je hebben, bij elk vak.
Extra hulpmiddelen heb je alleen nodig bij een bepaald vak.

Zorg dat je de hulpmiddelen altijd bij je hebt. Bij sommige vakken heb je ze echt nodig om de toetsen goed te kunnen maken.

Per toets bepaalt de docent welke hulpmiddelen zijn toegestaan.

Basis

Dit moet je altijd bij je hebben:

- Pennen (blauw of zwart)
- tekenpotlood (en puntenslijper) en vlakgum
- blauw en rood kleurpotlood
- passer, geodriehoek en liniaal (30 cm lang)
- rekenmachine met basisbewerkingen
- eendelig verklarend woordenboek Nederlands

Rekenmachine met basisbewerkingen
Je mag bij alle vakken een gewone simpele rekenmachine gebruiken.
Je gebruikt hiervoor de rekenmachine die je via school hebt aangeschaft.
Rekenen op je smartphone mag dus niet!

Extra

Bij Engels of Duits
Een woordenboek naar én een woordenboek vanuit de moderne vreemde taal, in één band of in twee afzonderlijke delen.

Bij Engels is een woordenboek van Engels naar Engels ook toegestaan naast een woordenboek En – Ne of Ne – En.

Bij nask 1
2Binas vmbo-kgt (deze Binas heeft eretta)

Er mag niets geschreven staan in of op de hulpmiddelen. Wanneer je toch bijvoorbeeld een woordenboek meeneemt met daarin aantekeningen, dan wordt deze tijdens de toets ingenomen. De school hoeft jou dan geen ander woordenboek te lenen.

Het is wel toegestaan om in de Binas de fouten, vermeld in het erratum, te verbeteren. Andere wijzigingen mogen niet worden aangebracht.

Spellingscontrole op de computer / laptop
De spellingcontrole mag zonder meer worden gebruikt bij centrale examens waarbij de spelling niet wordt beoordeeld.

Aan kandidaten met een deskundigenverklaring omtrent dyslexie, mag het gebruik van spelling-controle wel worden toegestaan.

Gebruik van een laptop
Maak je gebruik van een laptop bij een toets, bijvoorbeeld voor het gebruik van Readspeaker, dan regelt de docent je laptop. Tijdens de toetsweek maak je de toetsen op de laptop in een speciaal lokaal.

CENTRAAL EXAMEN

CSPE Mavo in leerjaar 3
Het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE) voor het beroepsgericht programma van mavo – leerjaar 3 wordt afgenomen in de periode van maandag 7 t/m dinsdag 15 juni 2027. Een persoonlijk rooster voor het praktisch examen volgt uiterlijk eind mei 2027. Op de volgende pagina's lees je een uitleg over het beroepsgerichte programma.

Let op! Het behaalde cijfer voor het CSPE telt één keer mee in het gemiddelde van alle centraal examencijfers, dat minimaal 5,5 moet zijn om volgend jaar te kunnen slagen.

Uitslag
De normering van dit CSPE wordt landelijk bekend gemaakt op woensdag 9 juni 2026. Het cijfer is niet zichtbaar in SOM omdat het een onderdeel van je centraal examen is. Je krijgt bij je laatste cijferlijst een voorlopige cijferlijst waar het behaalde cijfer op staat.

BEROEPSGERICHTE
PROGRAMMA BBL EN KBL

Het profielvak

Het beroepsgerichte programma in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg bestaat uit de volgende vakken:

1 het profielvak Dienstverlening & Producten (DVP). Dit bestaat uit vier profielmodules:

- organiseren van een activiteit voor een opdrachtgever (oaog)
- presenteren, promoten en verkopen (ppv)
- product maken en verbeteren (prmv)
- multimediale productie maken (mmpm)

2 Minimaal vier beroepsgerichte keuzevakken.

Het profielvak heeft schoolexamenonderdelen in leerjaar 3 en leerjaar 4 (het examenjaar). Deze schoolexamenonderdelen bestaan uit praktische onderdelen en uit toetsen waarin theorie wordt getoetst, zoals begrippen.

Het profielvak heeft een eindexamen, het eerdergenoemde Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE). Het behaalde cijfer voor het CSPE telt één keer mee in het gemiddelde van alle centraal examencijfers, dat minimaal 5,5 moet zijn om te kunnen slagen. Daarnaast telt het eindcijfer voor het profielvak (SE-cijfer en CSPE-cijfer vormen samen het DVP-eindcijfer) één keer mee in de uitslagbepaling.

Voorbeeld

Een leerling behaalt voor het centraal examen de volgende cijfers:

Nederlands	5,3
Engels	5,9
Wiskunde	6,1
Economie	6,1
Beroepsgerichte vak: DVP	7,5

Het gemiddelde van alle centraal examencijfers is dan:
5,3+5,9+6,1+6,1+7,5/5=6,1 (in dit geval boven de norm 5,5)

Het beroepsgerichte keuzevak

Je volgt (minimaal) vier beroepsgerichte keuzevakken voor het diploma.

In leerjaar 3 werk je voor dit vak aan verschillende schoolexamenonderdelen. Deze zijn over het algemeen praktisch van aard.

Elk beroepsgericht keuzevak wordt met een afgerond schoolexamencijfer (SE-cijfer) afgesloten.

Wanneer voor het beroepsgerichte keuzevak alle schoolexamenonderdelen zijn gedaan dan wordt het eindcijfer voor dit vak afgerond. Het SE-cijfer en het afgeronde cijfer komen op je cijferlijst te staan.

Voorbeeld

Een leerling volgt de volgende beroepsgerichte keuzevakken en behaalt daarmee de volgende cijfers.

Vak	SE	eind
Voeding en Beweging	6,1	6
Geüniformeerde dienstverlening	7,4	7
Ondersteuning bij Sporten bewegingsactiviteiten	7,2	7
Eerste hulp bij ongelukken	6,3	6

De afgeronde cijfers van de beroepsgerichte keuzevakken worden samen gemiddeld tot het zogenoemde combinatiecijfer cBBKB. Het combinatiecijfer telt mee in de uitslagbepaling van je centraal examen.

Voorbeeld

De eerdergenoemde leerling heeft de volgende beroepsgerichte keuzevakken en de volgende afgeronde cijfers.

Vak	SE
Voeding en Beweging	6
Geüniformeerde dienstverlening	7
Ondersteuning bij Sporten bewegingsactiviteiten	7
Eerste hulp bij ongelukken	6

Het combinatiecijfer wordt dan:
6+7+7+6/4=6,5=7

Het combinatiecijfer kan een compensatiepunt voor je zijn wanneer deze 7 of hoger is. Het combinatiecijfer kan ook één van de twee vijven zijn, wanneer de SE-resultaten onvoldoende zijn.

BEROEPSGERICHTE
PROGRAMMA MAVO

1 Het beroepsgerichte programma in de mavo bestaat uit de volgende vakken:

het profielvak Dienstverlening & Producten (DVP); Dit bestaat uit twee profielmodules:

- organiseren van een activiteit voor een opdrachtgever (oaog)
- multimediale productie maken (mmpm) (DVP);

2 minimaal twee beroepsgerichte keuzevakken.

Het profielvak

Het profielvak heeft toetsen in leerjaar 3. Het schoolexamen bestaat uit praktische onderdelen en uit toetsen waarin theorie wordt getoetst, zoals begrippen.

Het profielvak heeft een centraal examen, het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE). Dit maak je aan het eind van leerjaar 3.

Het behaalde cijfer voor het CSPE telt één keer mee in het gemiddelde van alle centraal examencijfers, dat minimaal 5,5 moet zijn om volgend jaar te kunnen slagen.

Daarnaast telt het eindcijfer voor het profielvak (SE-cijfer en CSPE-cijfer vormen samen het eindcijfer) één keer mee in de uitslagbepaling.

Voorbeeld

Een leerling behaald voor het centraal examen de volgende cijfers:

Nederlands	5,3
Engels	5,9
Wiskunde	6,1
Economie	6,1
Aardrijkskunde	6,8
Maatschappijkunde	6,3
Beroepsgerichte vak: DVP	7,5

Het gemiddelde van alle centraal examencijfers is dan:
5,3+5,9+6,1+6,1+6,8+6,3+7,5/7=6,3 (in dit geval boven de norm 5,5)

Het beroepsgerichte keuzevak

Wanneer je volgend schooljaar (leerjaar 4) het beroepsgerichte vak in je vakkenpakket houdt geldt het volgende:

Je volgt minimaal twee beroepsgerichte keuzevakken voor het diploma.

Elk beroepsgericht keuzevak wordt met een afgerond schoolexamencijfer afgesloten. In leerjaar 4 werk je voor dit vak aan verschillende schoolexamenonderdelen. Deze zijn over het algemeen praktisch van aard.

Wanneer voor het beroepsgerichte keuzevak alle schoolexamenonderdelen zijn gedaan (in leerjaar 4), dan wordt het eindcijfer voor dit vak afgerond. Het SE-cijfer en het afgeronde cijfer komen op de cijferlijst te staan.

Voorbeeld

Een leerling volgt de volgende beroepsgerichte keuzevakken en behaalt daarmee de volgende cijfers.

Vak	SE	eind
	6,1	6
	7,4	7

De afgeronde cijfers van de beroepsgerichte keuzevakken worden samen met het eindcijfer van het profielvak, dat twee keer meetelt, gemiddeld tot het combinatiecijfer cGL. Het combinatiecijfer telt één keer mee in de uitslagbepaling..

Voorbeeld

De eerdergenoemde leerling heeft de volgende beroepsgerichte keuzevakken en de volgende afgeronde cijfers.

Internationale Handel	6
Ondernemen	7

Het combinatiecijfer wordt dan samen met het afgeronde eindcijfer 8 voor DVP:
6+7+8+8/4=7,25=7

Het combinatiecijfer kan een compensatiepunt voor je zijn wanneer deze 7 of hoger is. Het combinatiecijfer kan ook één van de twee vijven zijn, wanneer de SE-resultaten onvoldoende zijn.

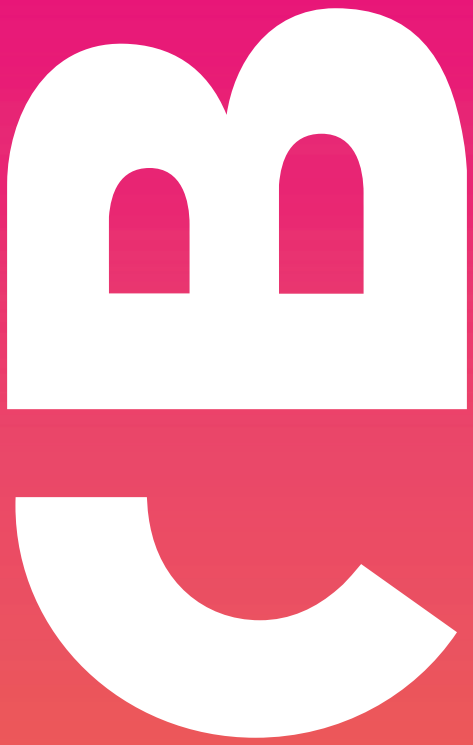

Disclaimer: De informatie in deze publicatie is met grote zorg samengesteld.
We behouden het recht deze informatie te herroepen.